

Ya?l? Bireylerin Psikolojik Dan??manl?k ve Rehberlik ?htiyaçlar? Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ya?l? Bireylerin Psikolojik Dan??manl?k ve Rehberlik ?htiyaçlar?
Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33014>

Özet

Ya?l? bireylerin Psikolojik Dan??manl?k ve Rehberlik ?htiyaçlar? Belirleme Ölçe?i, ya?l? bireylerin kar??la?t?klar? geli?imsel ve durumsal zorluklar ba?lam?nda, spesifik olarak ihtiyaç duyduklar? psikolojik dan??manl?k ve rehberlik hizmetlerini sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmittir. Ölçek, ya?l? popölasyonun ya?am kalitesini art?rmaya yönelik müdahale programlar?n?n planlanmas? için temel bir veri kayna?? sa?lamaktadır. Bu araç, alandaki profesyonellerin ya?l?lar?n ruh sa?l??? ve sosyal uyum ihtiyaçlar?n? do?ru bir ?ekilde tespit etmelerine olanak tan?maktadır.

Anahtar Kelimeler

Ya?l?lık, psikolojik dan??manl?k, rehberlik ihtiyaçlar?, ya?l? birey, ölçek geli?tirme, yap? geçerlili?i, güvenilirlik

Yazarlar

Demirdis, E., Celik, S. B. (Sorumlu Yazar: **Seher Balç? Çelik**)

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ya?l? bireylerin ya?ad?klar? döneme özgü psikososyal de?işimler ve zorluklar kar??s?nda hangi alanlarda profesyonel rehberlik ve dan??manl?k hizmetlerine en çok gereksinim duyduklar?n? bilimsel yöntemlerle belirlemektir. Ölçek, ya?l? nüfusun ruh sa?l??? hizmetlerine eri?imini ve bu hizmetlerin içeri?ini optimize etmeyi hedeflemektedir.

Ölçek, ya?l?lık döneminde ortaya ç?kan yalnızlık, kay?p, sa?lık sorunlar?na uyum, aile içi ilişkiler ve sosyal izolasyon gibi yaygın sorunlar?n psikolojik dan??manl?k perspektifinden de?erlendirilmesine olanak tan?maktadır.

Yap?

Ölçek, ya?l? bireylerin dan??manl?k ve rehberlik ihtiyaçlar?n? ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu yapı, ya?l?lık dönemine özgü psikolojik stres faktörlerini ve adaptasyon gereksinimlerini kapsamaktadır. Ölçe?in alt boyutlar?, ya?l?lar?n hem kişisel hem de sosyal çevreleriyle ilgili ya?ad?klar? sorun alanlar?n? detaylandırmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi sürecinde **yap? geçerlili?i** incelenmiştir. Yap? geçerlili?ini sa?lamak amac?yla istatistiksel yöntemlerden **faktör analizi** kullanılmıştır. Bu analiz,

ölçek maddelerinin kuramsal olarak amaçlanan yapıya ne ölçüde temsil ettiğini göstermek için kritik bir adımdır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirliğini belirlemek amacıyla **Cronbach Alpha katsayısı** hesaplanmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda güvenirlik katsayısı **.87** olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin maddelerinin tutarlı ve güvenilir bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Psikometrik standartlara göre 0.70 üzerindeki bir Cronbach Alpha değeri kabul edilebilir güvenirlik düzeyini işaret ederken, bu ölçek için elde edilen 0.87 değeri, aracın yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek üzere **faktör analizi** uygulanmıştır. Faktör analizi, ölçekteki maddeler arasındaki ilişkileri inceleyerek, maddelerin hangi temel boyutlar altında toplandığını ortaya koyar. Bu prosedür, ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle desteklenip desteklenmediğini anlamak için hayati öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin yaşlı bireylerin psikolojik danışmanlık ihtiyaçlarını kapsayan ayrık ve anlamlı alt boyutlardan oluştuğunu doğrulamıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: 4'lü Likert Tipi Ölçek

Dil Kullanılabilirliği: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yaşlı bireyler

Yaş Grubu: Yaşlılık dönemi (Genellikle 65 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Yaşlı bireylerin psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine olan ihtiyaçları belirlemek amacıyla örnekleme yer alan yaşlı yetişkinler.

Test Metodolojisi: Katılımcılar, 4'lü Likert derecelendirmesini kullanarak kendilerine sunulan ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler (1= Hiç Katılmıyorum - 4= Tamamen Katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Psikolojik danışmanlık, yaşlılık, rehberlik, ihtiyaç belirleme, faktör analizi, Cronbach Alpha katsayısı, psikometri

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: sbalci@omu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, Demirdis ve Çelik tarafından 2013 yılında geliştirilmiş ve yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar Seher Balçık Çelik ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal çalışmasına ait makale ScienceDirect üzerinden erişime açıktır: sciencedirect.com.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: yasli-bireylerin-psikolojik-danismanlik-ve-rehberlik-htiyaclari-belirleme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Demirdis, E., & Celik, S. B. (2013). Older People's Psychological Counseling and Guidance Needs Scale: Validity and reliability study. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 84, 652-657.

Yaşlı Bireylerin Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik İhtiyaçları Belirleme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri bu kaynakta mevcut değildir. Geliştirme çalışmasının tam metnine ve maddelerine yukarıda belirtilen referans makale aracılığıyla ulaşılabilir.